

Opvullen van groeven en putten

In de Nieuwsbrief 15/1 van mei verleden jaar verscheen een artikel over de rubriek 60 van de indelingslijst van het Vlareem.

De rubriek 60 regelt de vergunningsplicht voor het opvullen van groeven, graverijen, uitgravingen en andere putten met niet-verontreinigde uitgraven bodem en niet-verontreinigde bagger- en ruimingsspecie.

Uit de ondertussen afgeleverde vergunningen blijkt er een groot verschil te bestaan tussen de bedoeling van de wetgever en de interpretaties die de administraties er inmiddels aan geven.

Om te beginnen zijn er problemen met de aard van het materiaal waarmee een groeve of put mag worden opgevuld.

Artikel 5.60.2 van Vlareem II bepaalt dat:

"De gehele of gedeeltelijke opvulling van groeven, graverijen, uitgravingen of andere putten mag uitsluitend gebeuren met niet-verontreinigde uitgraven bodem, meer bepaald uitgraven bodem, uitgraven bodem die een fysische scheiding heeft ondergaan en gereinigde uitgraven bodem die inzake fysische samenstelling voldoet aan de bepalingen van artikel 53, § 1, 6°, van Vlarebo.

Inzake verontreiniging moet de uitgraven bodem voldoen aan de normen voor het vrij gebruik van uitgraven bodem als bodem op een ontvangende grond die binnen bestemmingstype II, III, IV of V gelegen is, zoals bepaald in bijlage 8 van Vlarebo, respectievelijk aan de normen voor het vrij gebruik van uitgraven bodem als bodem op een ontvangende grond die binnen bestemmingstype I gelegen is, zoals bepaald in bijlage 7 van Vlarebo."

De wetgever heeft nochtans een uitzonderingsmaatregel voorzien:

"In de milieuvergunning kan van de in vorig lid vermelde normen afgevoerd worden tot maximaal de bodemsaneringsnormen van het overeenkomstige bestemmingstype, zoals bepaald in bijlage 4 van Vlarebo, behalve voor de bovenste laag van 90 cm waarvoor in toepassing van het standstillbeginsel de actuele milieukwaliteit moet worden gerespecteerd, en indien:

de bouwheer door middel van een studie, uitgevoerd door een erkend bodemsaneringsdeskundige volgens een code van goede praktijk het

bewijs levert dat het gebruik van de uitgraven bodem als bodem geen verontreiniging van het grondwater kan veroorzaken en dat mogelijke blootstelling aan de verontreinigde stoffen geen extra risico oplevert. In de studie worden de milieukeurmerken van de uitgraven bodem geëvalueerd in functie van deze van de ontvangende grond.

dat via het traceerbaarheidssysteem van een erkende bodembeheerorganisatie aangetoond wordt dat wanneer de uitgraven bodem de bodemsaneringsnormen overschrijdt van het bestemmingstype van de zone waaruit hij afkomstig is, hij voor gebruik gereinigd is, tenzij de uitgraven bodem niet reinigbaar is en dat hij omwille van bouwtechnische redenen niet bruikbaar is".

Nu blijkt echter dat zelfs in de gevallen waar een (zeer duur) geo-hydrologisch onderzoek is gebeurd, uitgevoerd door een erkend bodemsaneringsdeskundige van type 2, waarin wordt aangetoond dat de aanvulling van de put met aanvulgrond met concentraties die hoger liggen dan deze voor vrij gebruik geen ecologisch risico inhoudt, de administratie toch geen hogere waarden wil toelaten.

De OVAM roept hiervoor de overweging in dat de gecontroleerde berging van verontreinigde grond onder toepassing valt van rubriek 2 (afval) van de Vlareem-indelingslijst, krachtens de Europese richtlijn 1999/31/EG.

Er moet nochtans gevreesd worden dat de OVAM zoals in veel andere gevallen ook hier een veel strengere interpretatie dan wettelijk voorzien voorstaat.

In de Europese richtlijn 1999/31/EG betreffende het storten van afval lezen we inderdaad onder artikel 3, 2:

"onverminderd de bestaande Gemeenschapswetgeving zijn van het toepassingsgebied van deze richtlijn uitgesloten:

*...
het storten van onverontreinigde grond ..."*

Wanneer het storten van niet verontreinigde grond uitgesloten is van de Europese Richtlijn is het de vraag waarom men dan Vlareem II niet wil toepassen.

Wellicht zal OVAM opwerpen dat alles wat niet voldoet aan vrij gebruik "afval" is.

In dit geval is het dringend nodig dat de bevoegde politici het door OVAM gehanteerde principe "alles is afval, tenzij men het tegendeel kan bewijzen" in vraag durven stellen. De definitie van afval is inderdaad zo vaag dat men er wel alles onder kan krijgen; de vraag is echter of dit ook economisch nog haalbaar is.

Partner in uw Milieubeleid

- > Categorie 1 deponie: bergen van bedrijfsafvalstoffen op een deponie met degelijke inrichting.
- > Solidificatie en stabilisatie van industriële afvalstoffen: milieuverantwoorde, economische oplossing voor uw "probleemafvalstoffen".
- > We richten ons op het bereiken van klantentevredenheid en beschouwen een professionele aanpak als de hoeksteen van onze bedrijfsvoering.
- > Adequate kwaliteitscontrole door ons eigen laboratorium waarborgt een correcte behandeling van de afvalstoffen van acceptatie tot nazorg.
- > Gecertificeerde zorgsystemen volgens ISO 9001 (Kwaliteit) en ISO 14001 (Milieu) voor onze activiteiten.
- > Makkelijk bereikbaar zowel via autosnelwegen, spoorwegen als via water.

J. Kennedylaan 50 • 9042 Gent
Tel. 09 342 95 67 • Fax 09 342 95 77
e-mail OVMBBM@skynet.be

ISO 9001 - ISO 14001

shanks. waste solutions.

Shanks Vlaanderen NV Divisie Roeselare

INTEGRAAL AFVALBEHEER:

- inventarisatie, analyse en identificatie
- opslag, verhuur van aangepaste containers
- transport van afvalstoffen
- afvalverwerking
- waterzuivering
- slibbehandeling
- slibdroging
- productie van vervangingsbrandstoffen

INDUSTRIELE REINIGING:

- hogedrukreiniging
- zuigwagens
- borstelveegmachines

Uw partner in milieuzorg

Regenbeekstraat 7C

8800 ROESELARE

Tel. 051 22 60 44

Fax 051 22 13 91

Email info.roeselare@shanks.be

Een tweede probleem stelt zich met de norm voor minerale olie. In het geval van opvulling van "hante" winningen meent de OVAM dat de norm die gehanteerd wordt voor vrij gebruik niet streng genoeg is. De norm bedraagt 300 mg/kg droge stof volgens bijlage 8 van het Vlarebo.

De OVAM hanteert echter de volgende redenering: *"Dat gelet op de nabestemming de aangevoerde gronden dienen te voldoen aan bijlage 8 van het Vlarebo; dat gelet op het rechtstreeks starten in water in relatie tot het gehalte aan minerale olie waarvoor volgens bijlage 8 een grenswaarde van 300 mg/kg geldt, een strengere grenswaarde moet worden gehanteerd zodat de grondwaterkwaliteit niet wordt beïnvloed (een gehalte van 300 mg/kg zou immers leiden tot een nieuwe bodemverontreiniging); dat daarom een streefwaarde van 100 mg/kg ds (= 2 x de detectielimiet van 50 mg/kg ds cf. bijlage 7 van Vlarebo) wordt voorgesteld".*

Concreet betekent dit dat men uitgegraven bodem die in aanmerking komt voor vrij gebruik voor allerlei toepassingen mag gebruiken (bijvoorbeeld ophogen van landbouwgrond om er groenten op te kweken) maar dat men bij het bergen in een put bijkomende eisen stelt. Dit geeft niet alleen aanleiding tot logistieke problemen (de afgeleverde conformverklaringen van technische verslagen houden hier geen rekening mee) maar is absoluut onlogisch.

Ofwel is de norm voor vrij gebruik voor minerale olie te soepel en heeft men kans op bodemverontreiniging waardoor de norm moet worden verlaagd; ofwel is de norm correct en is er geen enkele reden om een groeve-exploitant te discrimineren.

Of er nu rechtstreeks in water wordt gestort, of als er nu droog wordt gestort waarna de grondwatertafel zich herstelt maakt weinig verschil.

Deze uitermate strenge norm voor minerale olie staat bovendien in fel contrast tot bijvoorbeeld de voorwaarden inzake samenstelling en gebruik als meststof of bodemverbeterend middel. In bijlage 4.2.1.A van het Vlarebo vinden we hier als maximum gehalte voor minerale olie 560 mg/kg droge stof. Voor gebruik in of als bouwstof geldt een waarde van 1.000 mg/kg droge stof.

Op zijn minst kan men dan ook vragen stellen over de wijze waarop men tot dergelijke normeringen komt.

Een jaar geleden hanteerde de OVAM overigens nog een norm van 50 mg/kg droge stof. Zelfs de Minister nam deze waarde over in de afgeleverde vergunningen. Nu heeft OVAM, blijkbaar eenzijdig (want de Afdeling Milieuv vergunningen van AMINAL blijft

nu consequent bij de 50 mg/kg droge stof) beslist de norm te verhogen tot 100 mg/kg droge stof.

Toch gemakkelijk wanneer een administratie, niet gehinderd door de wetgeving, zelf normen kan en mag uitvaardigen, deze niet moet verrechtvaardigen en naar hartelust, zonder ook hierover verantwoording te moeten afleggen, kan wijzigen. Gemakkelijk voor de administratie in kwestie, maar uitermate frustrerend voor diegene die er mee wordt geconfronteerd.

Het geconcentreerd opvullen van putten dient overigens veruit de voorkeur weg te dragen boven het diffuus verspreiden van stoffen in de natuur. Het is niet te begrijpen dat OVAM het principe van geconcentreerde berging zo totaal heeft opgegeven om over te gaan tot diffuse verspreiding.

Heel wat (klei-)putten waar vroeger zonder enige voorzorg (maar ook zonder enig ecologisch gevolg tot op vandaag) huishoudelijk en industrieel afval werd gestort blijken nu nog enkel in aanmerking te komen voor grond die vrij gebruikt kan worden (en dus a priori zelfs beter niet wordt gestort). Gezien de vergunningsplicht die geldt voor dergelijke opvulling wordt er in tegendeel door de overheid nog van geprofiteerd om bijkomende voorwaarden en strengere normen op te leggen. Het opvullen van groeven en putten wordt daardoor quasi onmogelijk. Meteen wordt het oppervlaktedelfstoffenbeleid doorkruist en blijft Vlaanderen zitten met grote putten die niet meer (kunnen) worden opgevuld. Anderzijds wordt een massa grond zonder al te veel controle diffuus verspreid.

Wat hiervan het nut is voor het milieu is niet erg duidelijk.

Wat er ook van zij, het is absoluut niet bevorderlijk om wetgeving uit te vaardigen die door de uitvoerende macht straal genegeerd wordt. Wanneer de administratie naar eigen inzicht wetgeving kan en mag toepassen of niet toepassen, vanwaar haalt men dan het recht om een strikte toepassing van de wetgeving te eisen van de rechtsonderhorige. Zou de openbare sector niet zelf beter het voorbeeld geven?

Voor de exploitanten die dure, maar nutteloze studies hebben gedaan moge het een troost zijn dat deze materie door verscheidene groepen werd voorgelegd op het Kabinet van Minister Kris Peeters, die terzake een onderzoek heeft beloofd.

John Mestdagh